

Mattijuhani Koponen

**AJANKUVIA
1997**

© Mattijuhani Koponen 1997, 2005

I osa

In The Underground

15 kuvaa kesästä 1997

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Motto:

Kuulin mieleni eteiseen kutsun:
huomisen huoneet odottavat.

Et tarvitse kiirehtimisen tietoa.

Kuuntele, lue, lainaa ja varasta;
älä puutu toisen omaan:
sanat, maailman yhteinen omaisuus.

Ideat vapaina kulkevat
yhteisen tajunnan virrassa.

Luo uusi maailma.

Luo aina kun vanha ryskää
haudoillansa.

1.

Soutaja istuu veneessään
puun latvassa
ja kannattaa taivasta.

Maailmassa
ei ole
totuutta
on kuvitteellisia totuuksia,
mielikuvia
jotka rakentuvat ilmaan,
tämä on totta, ja
näin on sinun elettävä
itsesi kanssa
kaiken jakaen.

Tämän varassa
monen joutilaan elämä,
enkä tiedä paremmasta.

Elin maan alla, metrossa
ennen metroa
ennen skandaalia,
ennen ensimmäistä lapioniskua.

Maan alla ja päällä,
sivullisena,
sosiaalisena henkipattona

elin ilman kutsumusta
irtolaisholhottuna

"Ei taiteilija ole ammatti"

en viihtynyt yhteiskunnassa
johon minua ei oltu kutsuttu
jossa oli paha nukkua
valheiden keskellä:

olin vieras, muukalainen
maan alta ja toisesta ajasta
jota ei vielä ole luotu;

ja nyt kun
tuota aikaa ei enää ole,
se jäi

mieli ei rakentanut
täsmällistä kuvaa siitä
mitä se voisi olla:

elän täällä
Jumalan kanssa

on yksinäistä
kun ei ole ketään
jonka kanssa jakaisi
luomattoman tyhjyyden.

2.

Ja täällä maan alla
istun hiljaa ja huomaamatta
Kappelin sivupöydässä
kuuntelen oikeita kirjailijoita

nämä nousevat ex cathedra
ja heidät esitellään.

Kirjailijan tuntee siitä
että hänet esitellään ja

itse pitkäkaulaisin
samettitakkinsa
tyköistuvaan pukuun
vaihtanut
hymyilee kuin desanttisavolainen levveesti

Hän esittelee Oikeat Kirjailijat
ihan oikeasti.

Me taputetaan.
Saimme nähdä Oikeita Kirjailijoita.

Meitä joita alun perin
oli vähän
oli yhä vähemmän
yhä vähemmän
ei ole enää
ellen minä ole.

Omahyväisiltä keskinkertaisuuksilta
en mene kysymään

Pääsisinkö seuraanne

Pitäisikö minun
kun ne päättävät
elämästäsi

Nälkä synnyttää
vihaa
ja opettaa ylpeäksi

Lopulta et pelkää mitään

Mitään menetettävää
ei ole

Ei ole ketään

3.

Koko kaupunki on
nykyään yksi suuri AA-kerho:
jokainen
kun tulee puhumaan kanssani
ei muusta puhu
kuin ryypämisestä:
viinasta ja ryypämisestä.

Muutako ei enää ole?

Tahdon pois
kuolevien kaupungista,
faaraoiden pyramideista
taivaankannelle.

Täällä elän maan alla,
keskellä metroa
ja ilman skandaaleita.

yksityisessä minässä

4.

Itikat ihollani
lehtipuumetsässä
kun vihreä pakenee
ja tuuli ei tartu lauluun
hauen suussa
kun se kiipeää puuhun.

Veri virtaa
ja linnut lentävät syödäkseen
ja ehtiäkseen Pohjoisen Valon pesintään.

Lumpeenkukat nyhjättävät
lahdenpohjassa
kaukaa katsoen kuin
valkeat linnut kylmään käpertyneinä.

Mielen kuva, keskikesän uni,
joka odottaa syksyä
ja pelkää vanhenemista
kun kaikki hidastuu paitsi päässä.

erilaiset vaivat valtaavat alaa,
eikä mikään maistu oikealta.

Lapset hyppäävät laiturilta veteen,
olkapääni yli
kurkistava kuolema
elämän ohuen kalvon takaa
näkyttömissä ei häiritse heitä;

kesän riemut

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

heinänniiton jälkeen;
vesileikkejä, mehua ja mansikoita,
Mustaa Maijaa ja maitokaakaota.

Kesät vähenevät,
kuka niitä vähentää

ketään ei ole tavattu
itse teossa.

5.

A

Papit omistavat yksin
Jumalan,
eikä täällä maan alla
ole ketään;

hallintoalamaiset,
tottelevat hymistelijät
puuttuvat kuin ruoka
työttömän kaapista

presidenttiä vaivaa liikalihavuus
ja Valtakunnan Paavo kihti.
So What?

Kuka meistä välittäisi

kun autoritaariset
minäpuhujat
kaulaa myöten niinistössä
kuristumassa nousukaskravattiin

tosi isot kalat
tarttuvat ministerin virveliin
pohjoisen lohijoella:

nälkäiset tulevat ruokituiksi
media kylläinen kuvista
kaikki on valtakunnassa hyvin

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

presidenttiä naurattaa
Kultarannassa.

Nyt presidentti matkustaa Venäjälle
ja valtakunnassa on kaikki hyvin

Nyt valtakunnassa on taas
yhä paremmin
kun naapurin
kapitalismilla kesytetty karhu
tulee hirvenkaatoon.

Täällä maan alla
alkaa olla tungosta
kun niin moni on jo pudonnut
ja moni tahtoo omasta halustaan pois
tästä yhteiskunnasta
jossa on paha nukkua,

Menen minne tahansa
aina tulen itseäni vastaan:
tästä en pääse
media kumartaa vallalle
ja esittää kriittistä
tekopyhään kaapuun verhoutuneena
kun edessä on puolustuskyvytön
yksityinen ihminen.

Millä oikeudella
valtamedia Helsingin Sanomat lyö
hentoa naista joka ei ole kärpänen
lyö ojasta allikkoon, ja on

muita lyötyjä
jotka eivät toipuneet;

millä oikeudella lyöt Heikki Hellman!
Kuka antoi luvan
tuhota homo ludens?

Eikö ole ketään jota kiinnostaisi
tässä ajassa

Mitä tapahtuu todella.

Jouko Turkastakaan ei enää ole
kun ei osaa kirjoittaa
omia tekstejään.

Kun presidentti sanoo
ettei voida eristäytyä
minä uskon sillä
rakastan presidenttiä
ja kaikkea mitä hän sanoo

olen hänelle uskollinen
ja ihailen kun hän edustaa
ja on representatiivinen figuuri

läskiperse diplomaatti presidenttinä
aina parempi kuin liehuva liekinvarsi
reva levällään vesisängyssä paapattamassa

olla representatiivinen
mikä oli tärkeää
kun lapset leikkivät
poststalinistisessa MUUssa

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

kun ei kykyä muuhun ja edes
historiaa ei osata
kun terävät kyynärpäät raivaavat
keskinkertaisuuksille tilaa
ja kylmät sydämet tunkevat medioihin

kun taas presidentti
on mitä representatiivisin
ja aina liikkeessä
ja täynnä sydäntä.

Minä olen sydämen sosialidemokraatti,
P. Lipponen ei, presidentti ei voi enää
ei halua kun on jo kaikki;

hän vain golfaa ja matkustaa
kun viheriöt tarvitsevat
pohjavettä

kesämökin kaivoon lisättiin jo renkaita
tällä helteellä pellot kuivuvat

En voi tunnustaa hallitusta
nytkään:
paljon se puuhaa
kun vain yksi olisi tarpeen:

ihmisarvo

Sateenkaaren tuolla puolen
jossakin on maa

Erkki Liikanen istuu Kaupparotilla kahvilla
hän imitoi Bill Clintonia

pannako toivonsa häneen

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

B

Vallan silmässä
ikiteini-ryhmänjohtaja
ei enää äänestä presidenttiä
kun presidentintekijä
irvaili Kaivopuiston diplomaattikodista

Partaradikaali hullaantuu
vallan silmään
ja on Kyklooppi itse:

Minä jaan vallan
itseni kanssa
Itseni kanssa
eikä tässä ole jakoa

Ryhmänjohtajan huoneessa
ei ole partakonetta

Parta ei pahoille kasva
olisin kommunisti
elleivät kommunistit
olisi pilanneet juttua

Nyt valitsen presidentin
ihan itse kun kansaan
ei voi luottaa
kun se ei ymmärrä parastaan

Kun se ei ymmärrä
valita minua

vaikka olen itse demokratia: minä

Kansa vaan aina haluaa
sirkushuveja
ja hömppää
joka on sama asia

Taasko pitää
vaihtaa kansaa

Onko tuomioja täynnä
kissankusta
vai mistä pistävä haju tulee
siitä ei ota selvää Erkkikään.

6.

Ja kuka oikeastaan kaipaa
kriitikkoa

hän poistuu näyttämöltä,
kiusallinen kivi
poutaisen päivän kesäkengässä
hyttynen ihollani.

Kriitikko astuu tv-kuvaan
partainen naama ilmestyy;
ikonin harmaasävy paljastuu jo
hänellekin: vanha, ruma,
substanssia vailla, ilkeyttä
ei voi lukea positiona eduksi,
skitsoidista ja vallanhimoista
mittakaavaharhaa: kuvitelma:
olen jumala.

Kuka häntä kaipaa, menköön,
sai jo aikaan niin paljon paha.

Ja eikös, jo tulee yksi puolustaja,
omalta kentältä vielä:
"Eikö paranormaaliin pluralismiin
kuulu sisäistetty Jumala,
joka loi meidät omaksi kuvakseen,
ja toteuttaa hänen tahtoaan."

Kriitikko on jo pois päivän lööpistä.

Mutta, ei mene kuin hengästynyt hetki,
hän jo palaa, rajan takaa,
ja pudottaa vielä monen narrin pään
Kuninkaansa eteen. Sellainen pyöveli.
Olisiko ansaittukin. Ainakin hyvällä palkalla.
Ja johtavassa mediassa
pitkään
kuolemansa jälkeen
kiusaamassa.

7.

Sano nyt Sinä, Herra Presidentti,
kun on erinomaiset avustajat
kaiken tiedät erehtymättömästi,
miten minun pitäisi asettaa
kieli: keskelle suuta,
huulia lipoen,
perseenuolijaksi...?

Olen hämmentynyt ja ymmälläni.
Ei minulla ole koulutusta,
kantapääni ovat tosi kuluneet,
muutenkin olen vähäinen.

Minulla ei ole
salattuja tarkoituksia, ei:
en yllä piilokirveeseen.

Etsin vain itseäni
maan alta.

Lemmin virtuaalisesti
enkä voi monistua:
olen vaaraton ja vakavamielinen;
en koskaan hulluttele.

8.

Herra Presidentti;
voitte ottaa minut,
vaaraa ei tule.

Ja vastaa nyt
kun jo kysyttiin
Kirkkopäivillä

Miksi olen tullut mukaan
Kirkon toimintaan?

Syy on yksinkertainen,
Herra Presidentti,
lapsellinen ja yksinkertainen;
se sama mikä tekee Teistä
kiinnostavan: valta.

Valtiosääntö sanoo sen;
demokraattisen päätöksenteon jälkeen.
Sen minä hyväksyn.

En osannut ymmärtää
miksi Jumalan valta
oli vain pappien ja kirkon:
tulini uteliaaksi...

Kun minulle tehtiin mahdolliseksi
mennä mukaan,
tulini vallan takia;
halusin nähdä
sisällön

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

kirkon sakastista.

Jumalan kanssa
olin sinut jo lapsuudesta;
mitään byrokratiaa
välillemme ei ole tarvittu
kun istuin puun oksalla
ja väittelin Hänestä.

Jumalaa en täällä
ole tavannut;
maallista valtaa
hyvässä pyrkimyksessä,
kauniissa papinvaatteessa,
ihmisenkasvoisena.

Haluan osallistua
tämän vallan jakoon:
leipää nälkäisille,
janooni vuoropuhelua Hänestä.
Kirkkorakennukset kansan käyttöön.

9.

Saunaan mennessä riisun ihokkaani,
iho ottaa vastaan puhdistavan kylvyn;
mieli virkistyy kun huolehdin kehostani.

Järven vesi on pehmeää ja
kuvittelen kuinka kohdussa on lämmin.

Sukuni on raivaajakansaa,
edestä käynyttä,
eteen menevää, toisen puolesta antavaa;
yksi oli silmäkääntäjä, toinen hengenmies,
patriarkka, kreikkalainen,
ja paljon viljelijöitä Saimaan sokkeloisilta saarilta,
Karjalan kannakselta Suomeen;
kyläraätäli oli isoisäni,
jonka pojanpojanpoika on nyt
satelliitti-insinööri
ja rakentaa tulevaisuuden huoneita
turvallisuuteen.

Tämä hyvittävin minäni, sähköasentaja-isäni
poika; oikosulku ja
palanut sulake sukupolvien välissä,
flyygelimies, on suurin kaikista
mielikuvissaan: hänen tahtonsa
oli yhdistää Idän ja Lännen filosofiat,
tehdä sovinto Kainin ja Abelin välille;
teologisesti mahdoton ajatus, mutta kun hän ei ole
teologi: älkää antako hänelle anteeksi
sillä hän tietää mitä on tekemässä.

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Hän elää piittaamattoman
vaarallisessa kaaoksessa
ja vahtii myrskyn silmää:
se on hänen vallassaan
koska tahansa hän voi päästää
energiat valloilleen hyvässä
ja pahassa;

vuosikymmeniä hän pohtii
järjestääkö kaaos,
vai päästääkö sekasorto kostamaan
kärsitty vääräys Ulsterin kaduille,
Balkanille, Palestiinan kansaan...

aina tulee uusia lisää
mitä niille voisi
kun edes YK ei voi

Nairobien opposition mielenosoittajat
hakkasivat hengiltä miehen
jota epäilivät
valepukukseksi poliisiksi

kotinurkilla
isä hakkasi veitsellä
lähes sata kertaa vaimoaan
ja kahta alaikäistä lastaan

miten minä mitään voin
itsemurhaiskuako odotat

10.

Houtraileeko hän: parasta olisi
pidättää hänen mielensä,
panna pakkopaitaan,

mutta kun hän tietää
ettei se ole mahdollista!

Minun pirunviuluani
ei ota pois edes
kuolema.

11.

Herra Presidentti,
kun tiedän ettei juurikaan
Teihin imartelu auta,
nöyryyn ja puhun suoraan,
olettehan suomalainen mies,
todistettavasti...
vastustuskykyinen.

Kun haen EU-ruoka-apukassini Myllypurosta
ristin käteni ja olen kiitollinen Teille,
Herra Presidentti, että saatoitte minut
ja EU:n ruokakassin yhteyteensä.
Siitä olen enemmän kiitollinen.

Ajatelkaa nyt, Presidentti, Tehän tietysti
tiedättekin; jos EU:n vastustajat
ja Venäjä - kamalaa nähdäkin -
olisivat nyt niskan päällä, täällä alla
olisi vieläkin tukalampaa kuin nyt,
kun Te istutte päälläni: mitä minä
nyt söisin, nälkään kuollut.

12.

Mikä olisi oman elämäni merkitys?

Voisi nähdä maan alle,
mitä on elää marginaalissa
miten on yksinäistä, vaikka
tykkään siitä: olla täydellisen itsenäinen

ja riippumaton: kaikesta vapaa.

Kyllä kyllä, eihän sellainen sovi,
onhan se kammottavan itsekästä, niin,
ja osoittaa miten olen kypsytön

siksi on kaikkien kannalta parasta
että pysynkin täällä sanotaan
In The Underground.

Toteutan ihmisarvoni
jakaen.

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

13.

Villa Hietasessa
kiinniotin keittiön ikkunalta
kärpäsen
joku jo ehdotti:
"Tapa se!"

Päästin luoman kuistilta lentoon,
olen insinööri taiteen ihailija.

Ei mennyt kolmen uutisia kauempaa
kun minut jo palkittiin:
kärpänen toi hauen suusta haivenen,
jolla kaivoin menneitä

minulta kysyttiin:
"Mitä paha vesilintu teki,
kun sitä pitää heittää?"
- Sellainen on maan tapa.

Sellaisen maan presidentti, Herra Presidentti,
olette, mutta haluatteko muutosta

14.

Pienet pojat ovat kuin kissimirrejä
kun pelataan Mustaa Maijaa ja äiti
laittaa pannaria pöytään: lapset kehräävät.
Aika valuu itsestään ja on kesän marjat suussa.

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

15.

Saisitteko, Presidentti, vielä
naapurin sian ja kanan yhteistyöhön
kinkkumunakkaan teossa?

Olisiko valtakuntanne valmis
ja runoilija voisi jo kuolla

ryhtyä
vihdoin
elämään?

II osa

Tuulen hyrrä; elämäni, rakkauteni

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Motto:

Voisinhan minä
sinulle suoda
hetkiä
elämästäni.

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Lempeä humanisti
minusta kasvoi
kun isäni
kommunistifasisti
katkaisi kissani kaulan.

Teemu Mäelle

MUUr:n 10-vuotisjuhlien yhteydessä 1997

Nuoruuden päiväkirjasta

Löytää käärmeen kieli
kaivaa myrkky
ja hymyillä
kun puret

Tunnistaa runous
Valaistua

Nuorelle avantgardistille

Rauhoita tempoileva mielesi
kun halajat päteä:

pojat haluavat aina
olla parempia kuin isänsä

olet parempi
kuin isäsi

avantgardisti
varsinainen etuvartiomies
ja U-kulkija
oli isoisäsi

sinuakin parempi.

Jokainen polvi lyö edellisen

isoisän saavuttaakseen
on lyötävä tulevakin.

Löisitkö sinä oman poikasi?
Löisitkö lastasi päähän päteäksesi?

Älä vastaa: minulla ei ole lasta...

Nuorelle taiteilijattarelle

Katselen sinua salaa
häveten ikääni
nuoruutesi rinnalla.

Mitä hävettävää minulla on:
terveet silmät
nauttivat suloistasi;
kuu on täynnä
kuin maljani
jota käytän ahnaasti.

Katsellessani sinua
muovaan sydämeni uudeksi;
olen kuin tuuli
itseäni täynnä,
ja kiedon alastoman vartalosi
kuin kevään pajun
loputtomaan syleilyyni.

*Helena Hietaselle
eideettisen kuvan vallassa 1995*

A

Don Quijote ottaa uuden muodon.
Hän nousee nyt Itämerestä ilman peistä,
tuulen hyrränä hyristen tuhansia tarinoita.

Vesi on itse elämän kohtu; kantaa ylitse maan
kaikkiin maanosiin: rajavesi, neljän ilmansuunnan,
yhdeksän valtion vartija, monelle aikojen hauta.

Tuuli tulee ja tarttuu tarinaan.
Aurinko kirkastaa, ja valaistut:
yön selässä näet kaikki tähdet,
ja tarinat kulkevat kaukaisiin huomisen huoneisiin.

Älä itke lapsi; maailma on niin pimeä.
Hyrrä lievittää, lohduttaa lapsenmieltä.
Muistot vajoavat mereen
ja syntyvät uudelleen,
nyt jollakin toisella rannalla.

Johanna Ivessalolle

"Prosperct"-näyttelyn yhteydessä Tukholmassa 1994

*ja "Maskulin/Feminin"-näyttelyn yhteydessä Rastattissa Saksan
Liittotasavallassa 1996.*

B

Ilo irti

Ilo ottaa uuden muodon
ja on tuuli kun tulee ja tarttuu tarinaan.
Aurinko kirkastaa ja valaistut:
yön selässä kaikki tähdet,
ja tarinat kulkevat kaukaisiin
huomisen huoneisiin.

Ja kun tulee myrsky
riemuitse kuin olisit taas
karuselliin päässyt lapsi,
ja kun se on pysähtynyt, älä itke, lapsi;
maailma on niin pimeä.
Hyrrä lievittää, lohduttaa lapsenmieltä.

Muistot vajoavat mielten meriin
ja syntyvät uudelleen
nyt jollakin toisella rannalla.

*Johanna Ilvessalolle
Taidemaalari-iltoon "Ilo irti"-näyttelyn yhteydessä Riihimäellä 1997.*

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Täysikuu nousut: Nausikaa.
Perseuksen leikit
idän taivaalla.

Pohjantähti loistaa kirkkaana.

Yön tähdet etäistä viestiään
kauneudessaan kantavat

Ajatukset viipyilevät
täsmeyttä tutkailleen

Mirissä miehistö
matkalla ei mihinkään

tuntemukset askarruttavat:
tietoa lisäävää kaipuuta tuskaan?

Rakastettuni nukkuessa
levottomana levossa uniaan nähden

valvon hänen vierellensä
valveuniiani nähden.

Montako kevättä täällä vielä
rinnallasi eläen,
kävellen kanssasi,
keskustellen kynttilänvalossa?

Kesät,
syksyt,
talvet;

kukkivat sydäntemme omenapuut.

Ja kun on jälleen kevät
poimimme omenoita
hampaat loistaen
hedelmäliha maistuu

rakkaudessamme on
galaktinen hekuma.
Iltapäivällä
istun viisaan varjoon

odotan jälleen
lapseni syntymää.

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Taiteiden yö 1997

(performanssi yksityiselle minälle)

Istun ilta-auringossa.
Myöhäinen sorsalintu
jota en tunnista
opettaa järvellä ainokaista poikastaan
joka tuskin ehtii ennen talvea.

Panen saunan tulemaan.
Uin. Löylyhuoneessa
ajatus irtoaa hien mukana:

olen onnellinen mies;
keskipäivässä ja terve.
Rakkaudet tallessa.

Yö tulee.
Sytetään öljylyhdyt.

Kesän viimeiset
tervapääskyt
kokoontuvat ja valmistelevat lähtöä.

Tähdet
miten syttyvät
järven pintaan

1.

Paluuta ei ole,
elämä ei viivy menneessä päivässä
ja muisti on petollinen
kuin myrkytetty kaivo,
tai päiväunien kaltainen ja keveä
täynnä tahtoa murtavia valheita;
kidutusta

Uskoen elämän kaipuuseen
jätä kaikki mitä on takanasi
ja seuraa minua: tätä hetkeä

Jaa minua, iloitse, nauti,
juo pääsi täyteen,
ja rakasta paljon
niin kuin vastasyntynyt
jokaisen nännin nähdessään
Uneksi, lennä huomisen huoneisiin.

Matkalla on monia,
jotka hoivaavat ruumistasi;
lepää, nauti,
lemmiskele.

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Sielusi on sinun, yksin
niin kuin olet yksin maailmassa,
ja kun olet valmis kun astiasi on täysi,
yhtyvät sielut olevaisuuteen
missä kenenkään ei tarvitse tuntea
yksinäisyyttä tai kaipausta
eikä kukaan ole
menetetty.

2.

Tänään menen kevään portista
ja näen keijujen lämpimät olohuoneet,
puut, jotka valmistautuvat vihreään.

Tuuli keinuttaa niitä, sydämeni
on keveä kun tiedän: siellä asuu ystävä,
häinkin keiju omassa olohuoneessaan.

Istumme pian raparperin alla
ja tuoksumme hyvälle:
puutarhalle, omenankukille, marjoille.

Kun sinä jälleen tulet, istumme vierekkäin
ja pari sanaa muuttaa puheemme kukiksi,
ystävyytemme loistaa kilpaa
yön tähtien kanssa.

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Liikun vaarallisimmalla alueella,
meren jäälautalla, yksin
myrskyn silmässä:
tutkin sieluani.

Ystävä tulee veneellä
joka kantaa:
hän lyö minua airolla.

Kaupunki on kovettanut sydämensä.
Raju väsymys painaa katuja,
minun on parasta mennä olohuoneeseen oluelle,
tapamaan hyviä ihmisiä, joissa asuu ilo.

Kotirannan kaislat suhisevat unta.
Unessa on kotimaani. Hetken vielä
olen valveilla, etsin itselleni siivet;
olen matkalla yön läpi,
viimeisellä rannalla tahtoisin vielä koskettaa sinua.

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Ei vielä kukkaa.

Ei lehden lehteä puissa.

Kaislikko, meren jäätynyt parta;

kevät sulattaa niin kuin

sulatit minut.

Viivy vielä hetki sydämässäni.

Iltapäivä alkaa kaunistua,
iloinen puheensorina
täyttää kapakan pöydät;
täällä puhutaan kielillä.

Miksi yhä
niin paljon ajattelen sinua.

Ehkä tämä on matka,
valmistautumista;
joskus jossakin
jokin rakkaus
onnistuisi.

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Kevään ensi huilut
lauloivat puissa
ja lohduttivat
petetyn sydäntä.

Nyt kun olen
kirjoittanut pois
tämän tuskan
ilosta syntyneen rakkauden
odotan uutta.

Tiedän ja näen:
se tulee
yhä rajumpana
ja haastaa kuin kuolema:
öisin variksen puvussa
noutajat istuvat
vuoteeni päädyssä
äänettöminä
ja puhuvat.

Odottavat. Ja puhuvat.
Saammeko näyttää tietä.
Meillä on aikaa odottaa.
Valmistaudu kunnolla; olet kyvykäs,
siitä vielä lapsi: Iltatahti.

Vaikka ne eivät sano mitään,
ne puhuvat.
Ja minä kuulen.

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Vastasyntyneen äidille

Maailmassa kasvaa
toiveita täyttävä omenapuu,
huomisen puu niin kuin lapsi, lapsesi,
joka kasvoi sinussa
rakkauden hedelmänä rakkautta lisäten.

Hän on nyt tullut; odotettu, kaivattu,
toivottu ja: terve!

Ilo nouskoon
aina korkeimpiin huoneisiin
ylimmässä tajunnassa
joka on ihmisen luoma kuva: Jumalan taivas.

Hän tuli maailmaan juuri
kun linnut lopettivat mykkyytensä,
ehkä hänen takiaan, ja reviirilaulu
kaikuu huomisen toivon puissa
kun kevätaurinko piirtää riisutut koivut esiin.

Tästä alkaen et enää omista häntä;
hän vain kasvaa ja sinä, puutarhuri,
häntä kasvuun saatat.

Älä pelkää tuhлата rakkauttasi
ja sen hellyyttä:
täytä niillä jokainen hetki
niin kauan kuin vielä saat pitää hänet luonasi.

Sari Mannisen kummityttärelle Elinalle 14.2.1996 johdosta

Kasvojesi ilossa
olen onnellinen
eletyistä hetkistä;
sinun silmiesi kukkasissa
olen mehiläinen
ja hunajasi
on makeeta ja saa toivomaan
ettei sydämen kesä päättyisi.

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Aamuyöllä heräsin kohtusi huutoon:

- Tarvitsen siementä!

Ristin käteni ja pyysin Häneltä lupaa

täyttää pyyntösi

että sen muisto jäisi kasvamaan sinuun.

Keinuimme kuin valaat syvällä meressä

suurten tunteitten ja verenkierron kohinassa.

Olisiko syvintä onnea

tuottaa onnellisuutta

rakastetuillensa.

Kuka tässä voi onnistua, miten, en tiedä.

Kun minulle jäi vähän aikaa
lueskelin mitä olin kirjoittanut
ajatellakseni.

Räjähdin nauruun kun luin meistä
valaina.

Keiju sinä olet. Meressä huojuva heinä.
Merenneito joka ui joskus niin lujaa
että tuntuu kuin menisit tavoittamattomiin.

Kun puhuin valaista
tarkoitin mielikuvalla suuria energioita:
ne keinuttivat meitä
niin kuin kosminen energia
keinuttaa tähtiä avaruuden sylissä
joka on äärellinen ja samalla loputon.

Kun ajattelen rakkauttani
tahtoisin sen kasvavan jokaiseen ääreen.
Mikäpä minua estää
kun oikein tahdon.

Tahdonko, aika näyttää.
Kun nyt uskaltaisin soittaa sinulle,
tai koputtaa ovellesi.

Mattijuhani Koponen: Ajan kuvia

Miten vähäisiä asioita,
ja samalla kauniita,
miten paljon väärinymmärrystä.

Teevesi kiehuu, olen itkuni itkenyt.
Mietin elämäni silti: olisiko jo
vuoropuhelun aika
ettei menisi ystävyyskin.

Syöttäisitkö minuakin
kun nyt muutun linnuksi
ja pyrhädän lakallesi laulamaan